

Vierde set vragen van Zembla (d.d. 27 april 2018) en beantwoording JenV in rood (d.d. 4 mei 2018) (inclusief 2 aanvullend gestelde vragen)

Graag ontvangen wij z.s.m. een kopie van de geactualiseerde dipp lijst met de 30 dekkingsissues die in de brief van de minister van 26 april 2018 wordt genoemd.

Een vraag van gelijke strekking heeft u eerder gesteld. Als in eerdere beantwoording van uw vragen aangegeven maakt het ministerie dit om veiligheidsredenen niet openbaar.

Graag ook een actueel overzicht van bijzondere gebruikers en gelieerde gebruikers (de laatste versie die door MinJenV online is gezet dateert uit 2013!).

Op dit moment zijn er circa 450 partijen als gelieerde (regionaal en landelijk) en 6 partijen als bijzondere gebruiker (landelijk) geregistreerd. De gegevens van gelieerden en bijzondere gebruikers staan in de automatiseringssystemen van het MDC (als beheerder van C2000). Dit systeem genereert niet een lijst zoals die in 2013 is gepubliceerd.

Ook willen we een overzicht van alle special SCL's.

Een vraag van gelijke strekking heeft u eerder gesteld. Als in eerdere beantwoording van uw vragen aangegeven maakt het ministerie dit om veiligheidsredenen niet openbaar.

In het plan "Het Gouden Uur" is vastgelegd dat bij een terroristische aanslag i.v.m. mogelijke overbelasting van het C2000 netwerk pre emptive gespreksgroepen absolute voorrang krijgen, waarbij bijzondere en gelieerde gebruikers het risico lopen dat ze niet meer via C2000 kunnen communiceren. Dat geldt voor een groot aantal gemeenten, huisartsenposten, parkeercontroleurs en boswachters, maar bijvoorbeeld ook voor de bedrijfsbrandweer van Schiphol, Dow Chemical, de brandweer van de reactor in Petten, het Rode Kruis en de reddingsbrigade.

Klopt het dat in Amsterdam vanwege Koningsdag gelieerde gebruikers van C2000 opdracht hebben gekregen om geen gebruik te maken van het netwerk? Wat was hiervoor de reden? Welke gelieerde gebruikers mochten op 27 april in Amsterdam e.o. geen gebruik maken van C2000?

Nee, dit klopt niet. Op de afgelopen Koningsdag hebben de gelieerden in Amsterdam gewoon gebruik kunnen maken van C2000. U verwijst overigens naar een document dat ziet op specifieke omstandigheden na een terroristische aanslag en waarvan het effect merkbaar kan zijn voor een specifiek afgebakend gebied.

Op een vergadering vorige maand heeft MinJenV de AIVD (i.c. het Bureau Nationale Verbindingsveiligheid) verzocht tests uit te voeren met het nieuwe C2000. Dat verzoek is afgewezen.

Waarom?

Er is geen sprake van een afgewezen verzoek en overigens is het ministerie van JenV ook niet bekend naar welk overleg u verwijst.

In de brief van de minister van 26 april 2017 lezen we dat de aanleiding voor het schrijven van deze brief is gelegen in het feit dat het vernieuwingsproject "een nieuwe fase" ingaat. **Op welke nieuwe fase doelt de minister precies?**

De zin "Nu de vernieuwing binnenkort een volgende fase in gaat" in de brief van 26 april 2018 verwijst naar de huidige planning van de migratie, zoals aansluitend op de inleiding in de brief genoemd onder **1. Vernieuwing C2000 systeem.**

In voornoemde brief wordt gemeld dat de extra kosten van de vertraagde invoering 20 tot 25 miljoen euro bedragen. **Om welke extra uitgaven gaat het hier?**

Het antwoord op deze vraag is vermeld in dezelfde passage in de brief waar ook dit bedrag gemeld staat: *In het algemeen overleg van 21 december 2017 heb ik u gemeld dat de latere oplevering van het nieuwe C2000 systeem leidt tot kosten voor het langer in stand houden van de eigen programma-organisatie en kosten voor het langer gebruik maken van het huidige C2000 systeem. Ook is duidelijk dat een drietal nieuw in gebruik te nemen samengevoegde meldkamers financiële consequenties ondervindt van de latere oplevering van het nieuwe C2000 systeem. Op basis van de huidige planning gaat het hierbij om een incidentele extra uitgave van ongeveer €25-30 mln. Hierin is de verkorting van de terugverdientijd van het nieuwe systeem verwerkt.*

AANVULLENDE VRAAG GESTELD PER MAIL (d.d. 2 mei 2018), meegenomen in beantwoording vierde set vragen:

In 2017 hebben zich 5 “kritieke” storingen voorgedaan binnen de C2000 omgeving (zoals blijkt uit het staatje dat je me eerder verstrekte)

2 x in maart

1 x in mei

1x in juni

1 x in september

Wat was de oorzaak van deze storingen? Wat waren de gevolgen van deze storingen? Hadden deze storingen een lokaal, regionaal of landelijk effect? Hoe lang duurden deze storingen?

Hieronder vindt u nadere toelichting m.b.t. de 5 storingen waarnaar u vraagt:

Datum	Locatie/Meldkamer	Storing/oorzaak	Duur (functie-hersteltijd)	Operationele hinder t.g.v. de storing
13-03-17	Friesland	Onderbreking van de verbindingen van C2000 opstelpunten. Oorzaak: storing aan een router.	Ca. 4 uur	Geen.
30-03-17	Maastricht	Onderbreking van de verbinding met de meldkamer. Oorzaak: werkzaamheden op de meldkamer (menselijke fout door externen, abusievelijk kabel losgemaakt).	22 minuten	Geen.
14-05-17	NO Gelderland	Onderbreking van C2000 opstelpunten. Oorzaak: defecte component.	Ca. 3 uur	Geen.
27-06-17	Rotterdam en Zuid HollandZuid	Onderbreking van C2000 opstelpunten. Oorzaak: Storing aan een component.	11 minuten	Geen.
09-09-17	Zaanstreek Waterland	Onderbreking van verbinding binnen de meldkamer. Oorzaak: werkzaamheden op de meldkamer (menselijke fout door externen, abusievelijk overbelasting door het aansluiten van een extra server). Via een work-around kon de bediening op de meldkamer tijdelijk op andere wijze worden vervuld.	1,5 uur	Geen.

AANVULLENDE VRAAG GESTELD PER MAIL T.A.V. DE NCTV, meegenomen in beantwoording vierde set vragen:

Al enkele jaren waarschuwt de AIVD in steeds luidere bewoordingen voor de ongewenste cyber aspiraties van China. Ook in het cyber security beeld wordt China als een digitale bedreiger gekwalificeerd. Nu doet de situatie zich voor dat het nieuwe C2000 netwerk wordt gebouwd door onder meer Hytera Mobilfunk, een volle dochter van de Chinese tech-gigant Hytera Communications Ltd, hofleverancier van het Chinese volksleger.

Zijn NCTV en NCSC op de hoogte van het feit dat de AIVD een negatief advies heeft uitgebracht over het betrekken van Hytera bij dit project? Wat is (in dit licht) de opvatting van NCTV en NCSC over de betrokkenheid van een Chinese tech-onderneming bij de bouw van het nieuwe C2000? Welke adviezen hebben NCTV en NSCS hierover wanneer en aan wie uitgebracht?

In 2017 heeft dhr. Slats (toen nog niet namens Zembla) gelijksoortige vragen gesteld aan de AIVD. In reactie hierop is als volgt geantwoord (email d.d. 2 mei 2017): *De aanname dat dit systeem tegen de zin van de AIVD is aangekocht is onjuist. De AIVD is gedurende het hele traject als adviseur betrokken.*

Als achtergrondinformatie m.b.t. de beveiliging van C2000 verwijzen wij u naar de Kamerbrief van 18 april 2016 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 29 628, nr. 631), zie vindplaats: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/25124/kst-29628-631?resultIndex=13&sorttype=1&sortorder=4>

Derde set vragen van Zembla (d.d. 19 april 2018) en beantwoording JenV in rood (d.d. 27 april 2018)

In Zembla kijken we op 16 mei terug op onze uitzending uit 2012, waaruit naar voren kwam dat C2000 op dat moment ernstige gebreken vertoonde (vooral qua dekking). Mede naar aanleiding van die uitzending is een verbeterprogramma opgestart. De hulpdiensten zijn over het algemeen tevreden over de resultaten. Toch zijn niet alle dekkingsproblemen van de dipp lijst uit 2009 opgelost.

Hoe komt dat?

Voor de beantwoording veronderstellen wij dat u de uitzending van 2009 bedoelt (en/of de uitzending van 2004).

- In onze eerdere antwoorden alsmede in het mondelinge gesprek op 11 april jl., is op een vraag van deze strekking al een reactie gegeven. Zie hiervoor de antwoorden op uw eerdere vragen over dekkingsissues (volledigheidshalve hebben wij de eerdere sets antwoorden nogmaals onderaan dit document bijgevoegd).

Overigens: separaat aan deze vragenset heeft u gemeld te beschikken over de DIPP lijst 2014 (deze is niet door of namens de Minister aan u verstrekt). Om veiligheidsredenen voor de hulpverleningsdiensten maakt het ministerie van JenV deze niet openbaar.

Bij de hulpdiensten bestaan wel zorgen over de stabiliteit van het huidige C2000. Het systeem is technisch verouderd en functioneert in blessuretijd, veel langer dan de bedoeling was (in verband met de vertraagde oplevering van het vernieuwde C2000).

Wat is de precieze oorzaak/reden van deze vertraging? Welke van de drie partijen is verantwoordelijk voor deze vertraging?

In reactie op uw vragen over de oorzaken van vertraging verwijs ik u naar de eerdere antwoorden die op vragen van gelijke strekking zijn gegeven.

Bij de aanbesteding van dit project was “proven technology” een absolute vereiste. Nu blijkt dat de technology van de betrokken bedrijven toch niet zo proven is.

Is het ministerie misleid?

Nee. In reactie op uw vraag over ‘proven technology’ verwijs ik u naar de eerdere antwoorden die op vragen van gelijke strekking zijn gegeven.

Bedrijven die voor de opdracht vernieuwing C2000 in aanmerking wilden komen, moesten aantonen dat ze eerder vergelijkbare opdrachten hebben uitgevoerd, en dienden referentieprojecten op te geven.

Welke referentieprojecten heeft het ministerie bekeken? Waren dat projecten waarbij Hytera Mobilfunk en Eurofunk Kappacher ook hadden samengewerkt? Hoe zijn die referentieprojecten bekeken?

Ten behoeve van de selectieprocedure heeft het ministerie van JenV alle door de deelnemers ingeleverde referenties bekeken. Hierbij is beoordeeld of er voldaan is aan de gestelde selectiecriteria. Ten aanzien van de drie gecontracteerde partijen kan worden opgemerkt dat zij individueel hebben voldaan aan de selectiecriteria voor de betreffende percelen. Dit bleek uit de door hen ingediende documentatie ten aanzien van de relevante referentieprojecten. De in de relevante referentieprojecten opgenomen werkzaamheden zijn formeel bevestigd door de betreffende opdrachtgevers.

Voor openbare informatie over het onderwerp van referenties verwijs ik u verder nog naar twee Kamerbrieven betreffende het bezwaar dat door de leverancier KMK is aangetekend tegen de gunning aan de huidige leveranciers: brief d.d. 12 juni 2015 (TK 2014-2015, 25 124, nr. 76) over uitslag kort geding en brief d.d. 16 oktober 2015 (TK 2015-2016, 25 124, nr. 77) over uitspraak hoger beroep.

Kan JenV de werking van het oude C2000 tot en met 2019 garanderen (en eventueel langer indien na een mislukte migratie een roll back scenario moet worden uitgevoerd)?

Zijn er voldoende *spare parts* om het systeem in de lucht te houden? (de firma Nokia belt de halve wereld af om onderdelen bij elkaar te scharrelen en overweegt zelfs om de opdracht om het systeem in stand te houden, terug te geven).

De vervanging van het spraaknetwerk is in de huidige planning voorzien in 2018. Tevens is een zekerheidsmarge ingebouwd voor 2019. Voor het eventuele onderhoud voor het bestaande Tetranetwerk in 2019 is Nokia gecontracteerd, indien dit onderhoud benodigd is. Nokia werkt hierin samen met Koning en Hartman en maakt hiertoe onder andere gebruik van de basisvoorraad onderdelen van het ministerie van JenV. Nokia heeft ons naar aanleiding van uw vraag laten weten op schema te liggen met het verwerven van de reserveonderdelen. Van een overweging om de opdracht terug te geven is geen sprake.

Hoe zit het met de ondersteuning van de verouderde software?

De huidige software functioneert stabiel en er is geen functionele noodzaak voor upgrades.

Is er al een beoogde nieuwe datum voor de migratie?

Volgens de huidige planning zal deze in het najaar plaatsvinden.

Wat is de huidige stand van zaken m.b.t. het radiofrequentieplan?

Het radiofrequentieplan is geactualiseerd.

Is er met de leveranciers contractueel een uiterste opleverdatum vastgesteld, een point of return?

Wat is in dat geval plan B?

Met de leveranciers is een planning overeengekomen die bestaat uit drie delen:

- De vernieuwing van het alarmeringsnetwerk P2000 voor de zomer dit jaar.
- De vernieuwing van het spraaknetwerk T2000 dit najaar.
- De vernieuwing van de radiobediening in 2019.

Indien de migratie van het nieuwe netwerk dit jaar niet plaats kan vinden zal langer gebruik gemaakt worden van het huidige netwerk. Natuurlijk zal dan op basis van de oorzaken besluitvorming plaatsvinden over het vervolg.

Politiek zijn er zorgen over het uitstel van de migratie, vooral vanwege de mogelijke financiële gevolgen (en de politieke trauma's die het oude C2000 heeft veroorzaakt). Bij de prille start daarvan, eind jaren negentig, werd het project veel te optimistisch begroot.

Wat heeft het oude C2000 tot nu toe werkelijk gekost (inclusief exploitatie-kosten)?

Ten behoeve van de snelheid van beantwoording wordt voor deze vraag verwezen naar openbare correspondentie aan de Tweede Kamer over C2000, te vinden in dossier nr. 25124 op de website waar officiële bekendmakingen te vinden zijn.

Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/25124>

Specifiek verwijzen wij u naar de brief d.d. 21 juni 2006 waarmee aan de Kamer de Eindevaluatie C2000 is aangeboden (TK2005-2006, 25 124, nr. 49 plus bijlage).

Wat gaat het vernieuwde C2000 kosten? Welk budget is hiervoor gereserveerd?

Wat zijn de bijkomende kosten nu de migratie is uitgesteld? Wie draait op voor deze kosten?

Voor de vernieuwing van het C2000 systeem zijn contracten aangegaan met de vernieuwingspartners voor een bedrag van ongeveer €185 mln. Deze contracten bevatten de investerings- en onderhoudskosten van het vernieuwde systeem voor de volledige duur van de contracten (max. 10 jaar). Latere oplevering van het systeem leidt tot verkorting van de duur van de contracten en daarmee tot verkorting van de terugverdientijd voor de leveranciers. De eigen programmakosten werden geraamd op ongeveer €40 mln. Latere oplevering van het nieuwe C2000 systeem leidt tot kosten voor het langer in stand houden van de eigen programma-organisatie en kosten voor het langer gebruik maken van het huidige C2000 systeem. Ook is duidelijk dat een drietal nieuw in gebruik te nemen samengevoegde meldkamers financiële consequenties ondervindt van de latere oplevering van het nieuwe C2000 systeem. Op basis van de huidige planning gaat het hierbij om een incidentele extra uitgave van ongeveer €25-30 mln. Hierin is de verkorting van de terugverdientijd van het nieuwe systeem verwerkt. De vernieuwing wordt gefinancierd uit het jaarlijks beschikbare C2000 budget. Deze is opgenomen op artikel 31.3 van de JenV begroting.

Klopt het dat het ministerie van JenV heeft nagedacht om C2000 een nieuwe naam te geven?

In het traject van de vernieuwing is de vraag aan de orde geweest of bij een nieuw netwerk ook een nieuwe naam hoort. Alle betrokken partijen en de gebruikers waren het er echter over eens om de huidige naam ook voor het nieuwe systeem te handhaven

Welke bedragen heeft het ministerie uitgekeerd aan welke veiligheidsregio's als compensatie voor financiële schade die is ontstaan als gevolg van de vertraagde oplevering?

Aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is een vergoeding van € 3,4 miljoen uitgekeerd t.b.v. de meerkosten die veroorzaakt zijn door het uitstel van de vernieuwing van C2000. Tevens is aan de veiligheidsregio Kennemerland een bedrag van € 0,48 miljoen uitgekeerd.

Het ministerie zegt dat het financieel risico van een vertraagde oplevering bij de leveranciers ligt.

Hoe zit dat precies? Zijn er ook boeteclausules van kracht?

Eerder heeft u een vraag van gelijke strekking gesteld 'wie draait erop voor de kosten?', ik verwijs u naar het antwoord op deze vraag.

De leveranciers werken inmiddels al een paar jaar aan het nieuwe C2000 en hebben hoge kosten moeten maken.

Welke bedragen zijn er intussen door het ministerie wel al vergoed aan de leveranciers? Waarvoor zijn deze betalingen gedaan?

Op het ict-dashboard van het rijk <https://www.rijksictdashboard.nl> vindt u een actueel overzicht van de voorschot-betalingen die voor de drie delen (alarmeringsnetwerk, spraaknetwerk en radiobediening) zijn gedaan.

BIT adviseert om de migratie niet in één klap, maar in stappen uit te voeren.

Volgt JenV dit advies op?

Het BIT advies was om te kiezen voor de minst risicovolle migratiestrategie. Dit advies is opgevolgd.

Wordt het vernieuwde C2000 voor de migratie nog in de praktijk beproefd?

Ja, voor de migratie wordt het nieuwe systeem eerst in de praktijk beproefd.

Tijdens de migratie, zo is de verwachting, is er gedurende acht uur geen C2000 netwerk in de lucht.

Hoe moeten de hulpdiensten dan met elkaar communiceren?

De hulpverleningsdiensten treffen, in samenwerking met de Stuurgroep Vernieuwing en het ministerie van Justitie en Veiligheid, de nodige voorbereidingen voor een tijdelijke alternatieve manier van communiceren tijdens de migratie. De continuïteit van het werk van de hulpdiensten en de veiligheid van de hulpverleners staan daarbij voorop.

C2000 is vooral een spraaknetwerk. Maar de behoefte aan een netwerk dat ook grote hoeveelheden dataverkeer aan kan, wordt steeds groter. **Is het vernieuwde C2000 straks bij de oplevering niet al achterhaald?** In de Verenigde Staten en Groot-Brittannië gaan de hulpdiensten communiceren via het G5 netwerk. **Waarom heeft Nederland niet voor die mogelijkheid gekozen?**

Voor de start van de aanbesteding van de vernieuwing C2000 heeft het ministerie van JenV een advies laten uitbrengen door TNO m.b.t. het vraagstuk om met Tetratechnologie door te gaan of over te gaan op 4G technologie. TNO heeft geadviseerd om nog verder te gaan met de Tetratechniek, omdat de ontwikkeling van de OOV communicatie op 4G nog onvoldoende volwassen was.

Voor de toekomst wordt wel geanticipeerd op de ontwikkelingen rondom 4G en 5G. In het kader van het veilen van nieuwe frequentieruimte door de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat wordt hierop geanticipeerd.

De inlichtingendiensten zijn - om het voorzichtig uit te drukken - *not amused* over de betrokkenheid van een Chinees bedrijf bij de vernieuwing van C2000.

Kunt u zich daarbij iets voorstellen? Heeft het ministerie de AIVD en MIVD kunnen geruiststellen?

O.a. het Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging (NBV) van de AIVD en het NCSC zijn betrokken bij de invoering van het vernieuwde C2000.

**Eerste en tweede set vragen van Zembla en beantwoording JenV
(laatste, gecombineerde versie overhandigd tijdens gesprek d.d. 11 april 2018)**

Kleurcodering in dit document:

Eerste vragenreeks Zembla

Beantwoording eerste reeks door MinJenV

Aanvullende tweede vragenreeks Zembla

Beantwoording tweede vragenreeks door MinJenV

- Klopt het dat er rond de aanbesteding van het nieuwe C2000 door vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid een werkbezoek is gebracht aan Peru (een van de referentieprojecten van Hytera c.s.)?

Nee.

- Wanneer vond dit bezoek plaats?

NVT

- Welke personen (namen en functies) namen er namens Nederland aan deel?

NVT

- Met welke vertegenwoordigers (namen en functies) van de Peruviaanse overheid is overleg gevoerd?

NVT

Welke andere contacten zijn er geweest met mensen uit Peru in het kader van het functioneren van Hytera aldaar? Met andere woorden, op welke manier is de referentie uit Peru gecheckt?

Vanuit de aanbesteding is er geen bezoek gebracht aan Peru.

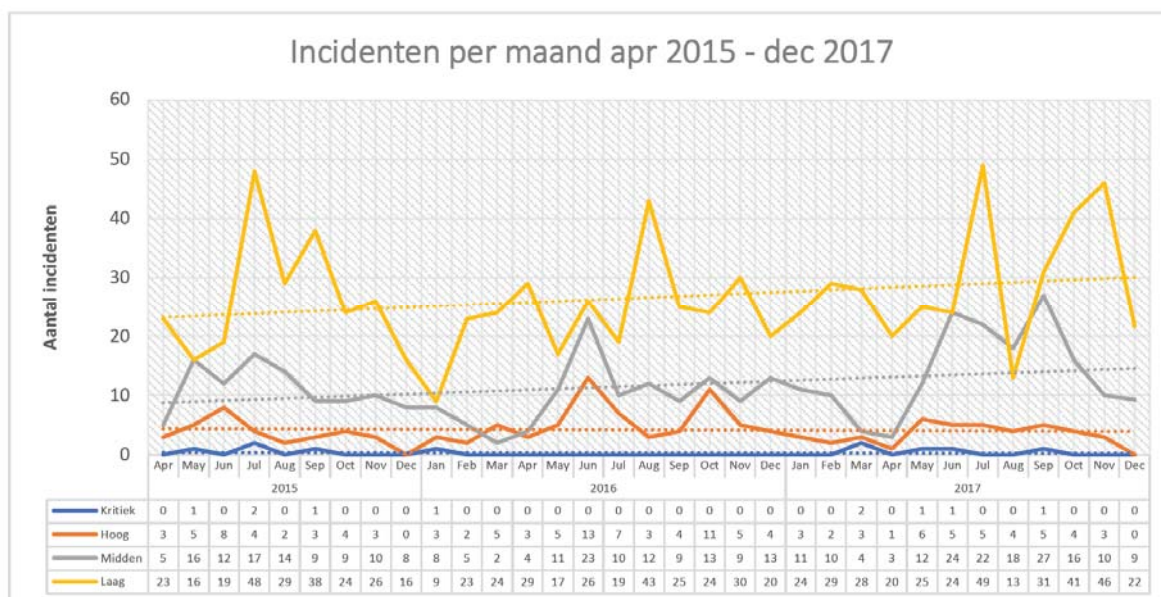
De referentie van Peru die is ingediend door Hytera is als niet relevant beschouwd en is derhalve niet gebruikt in de beoordeling van Hytera.

- Zembla zou graag een overzicht krijgen van storingen aan het C2000 netwerk vanaf 2015 tot heden, zoals die zijn vastgelegd door het management en monitoring centrum in Driebergen.

Deze storingsanalyse, gemaakt door de beheerder van het netwerk, het Meldkamerdienstencentrum van de Nationale Politie, over de periode 2015 – 2017 is als bijlage bijgevoegd en ook via deze link te vinden naast andere stukken: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/wob-verzoeken/2018/02/22/besluit-wob-verzoek-over-implementatie-van-vernieuwd-c2000-netwerk/Bijlagen.pdf> (p. 163, 164).

Het document in de bijlage bevat geen overzicht van storingen, maar slechts een getalsmatige summier samenvatting. Graag ontvangen we meer concrete en specifieke informatie.

Onderstaande grafiek laat de ontwikkelingen in de storingen in de periode april 2015 tot december 2017 zien. Het huidige systeem is nog steeds robuust en stabiel.

- In 2009 kreeg Zembla de beschikking over een zogenoemde “dip lijst” met daarop circa 60 locaties in Nederland met geen/onvoldoende C2000 dekking. Waar en wanneer en op welke wijze zijn deze “dips” aangepakt? Hoe ziet het huidige dekkings-landschap er uit?

Op dit moment heeft C2000 een radiodekking van 97,8%. Daarmee behoort NL in Europa tot de landen met de hoogste dekkingsgraad.

In de periode 2009 – 2014 zijn 64 dekkingsissues opgelost (zie hiervoor ook de bijgevoegde rapportage hierover aan de Tweede Kamer van 25 april 2014 (TK 2013–2014, 25 124, nr. 73).

Onder andere als gevolg van nieuwe bebouwing zullen er altijd nieuwe dekkingsissues ontstaan. Voor het oplossen van deze dekkingsissues is met alle hulpverleningsdiensten de zogeheten DIPP-procedure vastgesteld (DIPP staat voor Dekkings Issues Prioriterings Procedure). Door middel van deze procedure worden dekkingsissues op objectieve wijze geprioriteerd op basis van incidentregistratie en risicoanalyse. Hierbij geldt het principe: de belangrijkste eerst. Er is jaarlijks budget gereserveerd om de meest urgente dekkingsissues op te lossen. Ook in de periode 2014 tot heden zijn op basis van deze procedure een aantal masten bijgeplaatst om de dekking verder te verbeteren.

In het kader van de vernieuwing C2000 is met de leverancier van het nieuwe systeem contractueel afgesproken dat binnen een jaar na oplevering alle ten tijde van de aanbesteding bekende dekkingsissues uit de DIPP-lijst worden opgelost. Omdat het al dan niet blijven bestaan van dekkingsissues ook afhankelijk is van de performance van het vernieuwde C2000-netwerk, zal meteen na de migratie met het oplossen van recent in beeld gekomen issues worden gestart.

Storingen in de communicatie kunnen naast een gebrek aan dekking ook andere oorzaken hebben. Denk hierbij aan niet goed werkende antennes of interne of externe storingsbronnen zoals een illegale zender. Bij een melding van beperkingen in de communicatie bepaalt het Meldkamerdiensten Centrum van

de politie de oorzaak. Als een gebrek aan dekking inderdaad de oorzaak is dan komt de plek op de bovengenoemde dipp-lijst. Daar waar nodig en mogelijk zijn tussentijdse oplossingen ingericht (zoals een mobiel opstelpunt of een tijdelijk opstelpunt). Mobile opstelpunten worden ook gebruikt voor plekken waar tijdelijk een betere dekking noodzakelijk is.

Ook voor eventuele nieuwe dekkingsissues die ontstaan na de oplevering van het nieuwe C2000, is voor de komende jaren een jaarlijks budget gereserveerd om issues op te lossen.

Deze informatie is weliswaar interessant, maar geeft geen direct antwoord op onze vragen. Dit zouden we graag willen weten:

- Is de DIPP-lijst 2009 inmiddels volledig weggewerkt?
- Zo ja, op welke manier en wanneer is dat gedaan?
- Zo nee, wat is daar de reden van? Wanneer wordt dit opgelost?
- Hoe ziet de huidige DIPP-lijst er uit? Kunnen wij daar een kopie van ontvangen?
- Kunnen wij een kopie ontvangen van DIPP-lijsten van afgelopen jaren? Uit stukken blijkt dat er in ieder geval een is opgesteld in 2014.

In ons antwoord hebben we aangegeven dat 64 dekkingsissues zijn opgelost in de periode 2009-2014 (onder verwijzing naar de specificaties in de Kamerbrief van april 2014 waarin toegelicht is waar, wanneer en hoe) en dat Nederland met een actuele dekkingsgraad van 97,8% binnen Europa behoort tot de landen met de hoogste dekking. Van de dipp-lijst 2009 is voor de laatste 8 issues contractueel afgesproken dat deze door Hytera worden opgelost.

Overigens is de dipp-lijst geen statische lijst. De lijst krijgt periodiek een update waarbij nieuwe issues worden opgenomen en bestaande issues opnieuw op urgentie worden gewogen. Volgens de dipp-systematiek worden dan weer de belangrijkste issues eerst opgelost. Dit kan voor plekken met een lage prioriteit betekenen dat het lang duurt voordat deze worden opgelost.

U verzoekt om u de huidige DIPP-lijst en versies van eerdere jaren te verstrekken. Aan dat verzoek kunnen wij om veiligheidsredenen niet voldoen. Het openbaar maken van een lijst met locaties waar mogelijk geen optimaal C2000 bereik is voor de hulpdiensten achten wij in strijd met het belang van de openbare orde en veiligheid. De lijst waarover Zembla in 2009 beschikte (en die ook tot de dag van vandaag online staat op de Zembla website) is destijds niet door of namens de Minister aan u verstrekt en dat zullen wij ook niet doen met de actuele lijst.

- Ook zou Zembla graag inzage krijgen in de door de rijksoverheid opgestelde lijst met cruciale binnenlocaties (denk aan stadions, winkelcentra, ziekenhuizen, tunnels etc etc) waar toegang tot het C2000 noodzakelijk is. Wanneer is deze lijst opgesteld? En welke locaties voldoen op dit moment niet aan de C2000 eisen?

Door de rijksoverheid worden geen specifieke gebouwen aangewezen als SCL (special coverage locations), dat gebeurt door het lokale bevoegd gezag (al dan niet op verzoek van de hulpdiensten). Dit volgt uit het bouwbesluit (2012).

In artikel 6.40 van het Bouwbesluit is het volgende opgenomen met betrekking tot zogeheten special coverage locations (SCL's): Bouwwerken die bestemd zijn voor grote aantallen bezoekers, waarbij het goed functioneren van hulpdiensten afhankelijk is van een installatie voor mobiele radiocommunicatie tussen hulpverleningsdiensten, kunnen door het lokale bevoegd gezag worden

aangewezen als SCL (eerste lid). Bij wegtunnels met een tunnallengte van meer dan 250 m is installatie voor mobiele radiocommunicatie tussen hulpverleningsdiensten binnen en buiten de wegtunnel altijd nodig (tweede lid) Zie <https://www.bouwbesluitonline.nl/Inhoud/docs/wet/bb2012/hfd6/afd6-8/art6-40>

Overigens kan de brandweer bij een zogenaamd binnenhuisoptreden gebruik maken van portofoons zonder gebruik te maken van het C2000-netwerk: de zogenaamde objectportofonie. Communicatie vindt dan rechtstreeks plaats tussen de portofoons en is niet afhankelijk van de dekking van een centraal netwerk.

De rijksoverheid wijst inderdaad geen objecten als SCL aan, maar stelt wel een lijst op. In onze uitzending van 2009 wordt een dergelijke lijst getoond. We zouden graag de huidige lijst ontvangen.

Binnen Justitie en Veiligheid wordt geen lijst opgesteld of bijgehouden van specifieke objecten die binnenhuisdekking zouden moeten hebben. Zoals gezegd volgt uit het Bouwbesluit (2012) dat wegtunnels langer dan 250m altijd een installatie voor binnenhuisdekking moeten hebben en dat voor overige bouwwerken geldt dat het lokale bevoegd gezag (al dan niet op verzoek van de lokale hulpdiensten) deze kan aanwijzen als special coverage location (SCL). Gezien het feit dat het lokaal gezag dit bepaalt, is het onmogelijk om vanuit de rijksoverheid een dergelijke norm-lijst op te stellen. Wel is bij het MDC als beheerder van C2000 uiteraard bekend welke SCL's er daadwerkelijk een inkoppeling op C2000 hebben. Het verstrekken van deze lijst zou inzicht geven welke objecten niet zijn ingekoppeld als SCL en daarmee een risico vormen uit het oogpunt van openbare orde en nationale veiligheid. Wij zullen deze lijst daarom niet openbaar maken.

Volledigheidshalve merk ik op dat het ons niet bekend is welke lijst Zembla in 2009 ter beschikking had. In de uitzending wordt een screenshot van enkele regels getoond onder het beeld door, maar daaruit kunnen wij niet zien welk document dit was of welke status dat had. Voor zover bekend is een dergelijk document destijds niet door of namens de Minister aan u verstrekt.

- In verband met de vertraging bij de invoering van het nieuwe C2000 moet het huidige systeem langer in de lucht worden gehouden. Welke (technische) maatregelen zijn of worden genomen om de levensduur van het huidige C2000 te verlengen? Tot wanneer garanderen deze maatregelen de levensduur van het oude C2000? Welke kosten zijn gemoeid met de verlenging van de levensduur? Wie draait op voor deze kosten?

Het ministerie van JenV draagt er zorg voor dat de continuïteit van het huidige C2000 na de ingebruikname van het vernieuwde C2000 een half jaar langer geborgd is. De vervanging van het spraaknetwerk is in de huidige planning voorzien in 2018. Een zekerheidsmarge is daarom ingebouwd voor eventuele ondersteuning van het huidige netwerk in 2019. Het ministerie heeft leveranciers gevraagd hiervoor een passende aanbieding te doen. Inmiddels heeft gunning hiervan plaatsgevonden aan Nokia. Hiermee is de continuïteit van het huidige netwerk geborgd.

Kosten:

De financiële consequenties van de aangepaste planning passen binnen het meerjarig budgettair kader dat beschikbaar is voor de investering en exploitatie van het vernieuwde C2000. De contracten met de nieuwe leveranciers bevatten de investerings- en exploitatiekosten van het vernieuwde systeem voor de volledige duur van het contract (max. 10 jaar). Latere oplevering van het systeem leidt tot verkorting van de duur van de contracten en daarmee tot verkorting van de terugverdientijd voor de leveranciers. Hiermee ligt het financiële risico van een latere oplevering van het vernieuwde systeem in hoge mate bij de leveranciers. De totale investering in het nieuwe systeem voor het Ministerie van JenV wordt door een latere oplevering lager.

De exploitatiekosten van het huidige netwerk lopen door tot het nieuwe netwerk in gebruik wordt genomen. Tegelijkertijd zijn er in dat geval nog geen exploitatiekosten voor het gebruik van het nieuwe netwerk.

Het ministerie van JenV heeft de hulpverleningsdiensten gevraagd of de vertraging bij hen leidt tot onvoorziene kosten. Deze inventarisatie loopt momenteel.

Aan de ene kant kost het oude systeem dus langer geld, maar de andere kant drukt het nieuwe systeem ook pas later op de begroting. Strepen deze factoren elkaar weg? Zo nee, wat is het verschil? (in euro's) Komt de overheid onder de streep duurder of goedkoper uit?

In het totaal gezien leidt de vernieuwing van C2000 tot een besparing. Dat is in het huidige migratiescenario nog steeds zo. Bij het meest gunstige scenario van de vernieuwing zou deze besparing maximaal zijn uitgevallen, maar in een zo complex traject met zoveel onderlinge afhankelijkheden moet rekening worden gehouden met risico's en daarbij behorende mitigerende maatregelen. Het maximale besparingsscenario is geen doel op zich, we streven immers naar een kwalitatief hoogwaardig netwerk voor onze hulpverleners.

In de actuele situatie, dus ook met de benodigde uitgaven in verband met de vertraging, eindigen we overall nog steeds met een besparing over een periode van 10 jaar van gebruik van het nieuwe systeem.

- De nieuwe meldkamer in Rotterdam was in augustus 2017 (op tijd!) klaar voor het nieuwe C2000, maar wordt thans omgebouwd/aangepast om het het oude C2000 te kunnen opereren; meldkamerpersoneel moet hiervoor opnieuw trainingen ondergaan. Welke extra kosten zijn hiermee gemoeid? En wie draait op voor die kosten?

Eerder samengevoegde meldkamers, zoals die in Limburg in 2017, zijn aangesloten op het huidige C2000. Rotterdam wordt als eerste samengevoegde meldkamer aangesloten op de nieuwe landelijke meldkamer-ICT van de politie. Deze is ingericht op het nieuwe C2000. Het klopt dat voor de aansluiting op het huidige C2000 tijdelijke aanpassingen in de techniek in deze nieuwe meldkamer nodig waren. Met Rotterdam zijn financiële afspraken gemaakt over hun transitie en de gevolgen van de vertraging daarvoor.

De 2-daagse C2000 opleidingen voor centralisten zullen in de huidige planning in de laatste fase plaatsvinden, voorafgaand aan de ingebruikname van de nieuwe radiobediening in de meldkamers (2019).

- Bij de aanbesteding van het nieuwe C2000 is aan inschrijvende partijen nadrukkelijk de eis gesteld dat het om "proven technology" moest

gaan. Mede op grond van dat vereiste is de opdracht gegund aan de trojka rond Hytera. Is het ministerie van Justitie en Veiligheid - gegeven de thans opgetreden vertraging - nog steeds van mening dat de huidige opdrachtnemer die eis heeft kunnen waarmaken?

Het te leveren spraaknetwerk en de radiobediening is gebaseerd op de internationale TETRA-standaard. De inrichting voor het gebruik door Nederlandse hulpdiensten en de koppeling tussen de individuele systemen van de vernieuwingspartners is maatwerk.

Het ministerie heeft naar aanleiding van de ontstane vertraging een aantal audits laten uitvoeren op de technische aspecten van het nieuwe systeem zoals de architectuur en de code. De auditinstantie oordeelt dat er geen significante bevindingen in de architectuur van de leveranciers zijn die een succesvolle migratie in de weg staan.

- Wat is de exacte oorzaak van de vertraging bij de oplevering van het nieuwe C2000? Wat is het probleem/zijn de problemen.

Op 30 juni 2017 gaven de leveranciers aan de oplevering van het nieuwe systeem in de zomer van 2017 niet meer haalbaar te achten. Dat maakte dat er onvoldoende tijd overbleef om de operationele voorbereidingen op de migratie te voltooien. Daarop is besloten de migratiedatum in november 2017 los te laten en een nieuwe planning te maken.

Eén van de maatregelen naar aanleiding van de ontstane vertraging is geweest om de controle op de voortgang van alle integratiewerkzaamheden bij de leveranciers te verscherpen. Bij de leveranciers is afgedwongen dat een projectmanager namens de drie leveranciers toeziet op de integrale oplevering.

De migratie zal in de huidige planning in de volgende fasering plaatsvinden:

- o Nieuwe alarmeringsnetwerk (P2000) in de zomer van 2018
- o Het nieuwe spraaknetwerk in het najaar van 2018
- o In 2019 de radiobediening in alle Meldkamers

Wat was de reden dat de leveranciers de oplevering niet meer haalbaar achten? Waar zat het probleem precies?

Dat de leveranciers niet tijdig konden opleveren zat vooral in de integratie van de 3 delen van het systeem. Ook is uit workshops met gebruikers gebleken dat een aantal functionaliteiten voor de gewenste werkwijze van de meldkamercentralisten aanpast moesten worden. Het ministerie accepteert het systeem alleen als dat zorgvuldig getest en gevalideerd is. Veiligheid van de hulpverleners en een goede ondersteuning van het werkproces zijn voor ons van essentieel belang.

Gold dit voor alle leveranciers? Zo nee, welke leveranciers achtten de deadline wél haalbaar?

De combinatie van de drie leveranciers is verantwoordelijk voor de oplevering van het complete systeem. Deze combinatie achtte de deadline niet haalbaar. We hechten eraan deze integrale verantwoordelijkheid in stand te houden en niet op te splitsen.

- In een eerder stadium was de P3 Group door het ministerie van Justitie aangesteld als onafhankelijke testinstantie voor net nieuwe C2000. Het ministerie heeft het contract met P# Group eenzijdig opgezegd. Wat was de reden (en dan bedoel ik de precieze reden) om het contract te beëindigen?

De partijen verschilden van inzicht over de uitvoering van de overeenkomsten.

Op welk concreet punt was er verschil van inzicht?

Conform de ontbindingsovereenkomst doen wij hierover geen uitspraken.

- Waarna de test-opdracht - ondershands - is gegund aan Valori. Waarom ondershands? Wat heeft Valori tot nu toe getest? Zembla wil graag inzage in deze testrapporten. Waarom is Valori - ergens vorig jaar - gestopt met testen?

Met toepassing van art. 2.32 sub c van de aanbestedingswet 2012 zijn twee nieuwe testorganisaties gestart met het uitvoeren van testwerkzaamheden. Eind mei 2016 is op basis van de geleverde prestaties Valori gecontracteerd voor het vervolgen van de testwerkzaamheden voor het gehele traject van de vernieuwing. Op deze manier is vertraging in de testwerkzaamheden zo veel als mogelijk voorkomen. *Kamerbrief 18 mei 2016 (TK 2015–2016, 25 124, nr. 80).

Valori heeft alle tot nu toe opgeleverde onderdelen getest en de bevindingen teruggekoppeld aan de leveranciers. Valori is en blijft betrokken als de onafhankelijke testinstantie gedurende het gehele traject van de vernieuwing. De testresultaten bevatten informatie over de opbouw van het systeem die voor het ene deel vertrouwelijk is ingevolge het beveiligingsbeleid en voor het andere deel commercieel vertrouwelijke informatie bevat.

Het is gebruikelijk dat rapporten duiding bevatten van hetgeen is onderzocht, vaak staat deze informatie in een inleiding of in (deel)conclusies. Dergelijke informatie bevat over het algemeen geen beveiligings- of commerciële informatie. Graag zouden wij inzage krijgen in die delen van de rapportages.

De door Valori uitgevoerde testen gaven aan dat de systemen niet klaar waren voor acceptatie en gebruik. De tussentijdse testresultaten die met de leveranciers gedeeld zijn bevatten de onderbouwing van deze conclusie. Deze onderbouwing bevat technische en commerciële vertrouwelijke informatie. Wanneer Valori haar definitieve oordeel geeft over het in gebruik te nemen systeem, zal de minister hierover de Tweede Kamer informeren.